

BESZÁMOLÓ SZAKBIZOTTSÁGI RENDEZVÉNYRŐL

Időpont: 2016. október 12., szerda

Helyszín: EOQ MNB Képzési Központ

Szervezők: EOQ MNB Minőségrendszerek, Közigazgatási és Fogyasztóvédelmi, Építésügyi, valamint Oktatási és Terminológiai Szakbizottságok

Előadás: Best Practice a gyakorlatban: „Az Európai Klaszter Kiválóság Gold Label fokozatának sikeres auditálására történő felkészülés tapasztalatairól” (az ArchEnerg Klaszter esetének bemutatása)

(„Pódiumbeszélgetések a Minőségről” sorozat)

Előadó: Dr. Szügyi György, az Euromenedzser elnöke

Michael Porter professzor (Harvard Egyetem, USA), a klaszterek atyjának megfogalmazása szerint: „A társadalmi célt is megvalósító profit a kapitalizmus magasabb formája.”

A 21. század új igényei és kihívásai egy új formációt hoztak létre a kooperáció és a kommunikáció elmélyítésére, nevezetesen a klasztereket. Eleinte, az 1980-as években a klaszter fogalmán a fizikai vagy földrajzi közelségben levő szervezetek egyszerűbb csoportosulását értették, de a következő évtizedekben ez a fogalom némileg módosult és összetettebb lett. A négy vállalkozás által 2007 márciusában létrejött ArchEnerg Nemzetközi Megújuló Energetikai és Építőipari Innovációs Klaszter például a szegedi és a környékbeli cégek együttműködő hálózataként határozta meg önmagát, ami – hasonlóan a szőlőfűrthöz – a rendszerszemléleten és az egészként való működésen alapul. A klaszter jogi személyiséggel nem rendelkezik, polgárjogi társaság – ugyanakkor mára a nemzetközi gazdaságban kiemelt gazdaságfejlesztési szerepe alakult ki. A tagoktól eltérően az ún. elkötelezett partnerek (pl.: egyetemek, kutatóintézetek) tagdíjat nem fizetnek. A klaszter menedzsment szervezet az alapító okirat szellemében irányítja a klasztert, de nem utasítja a tagokat, viszont jelentős gazdasági előnyöket generál. A menedzsment-ismeretek eddig talán még kevésbé kutatott területének (a hatalom nélküli menedzsment) fontosságára mutat rá a klaszter-működés eredményességének gyakorlata.

Az ArchEnerg Klaszter főbb tevékenységei:

- A megújuló energia-megoldások (nap, biomassza, biogáz, hőszivattyús rendszerek) fejlesztése, építése.
- A környezettudatos megoldások és szemlélet terjesztése.
- Energiahatékonyság növelése (informatikai megoldások, döntési menedzsment módszerek és műszaki technológiák által).
- A műszaki-üzleti-társadalmi innováció segítségével történő gazdaság- és társadalomfejlesztés.

Négy ízben elnyerték az Akkreditált Innovációs Klaszter címet (melyet korábban a MAG Zrt., 2013 óta a Nemzetgazdasági Minisztérium ad ki), majd – a klasztermenedzsment stratégiai nézőpontjának szélesítését követően – (a berlini székhelyű European Secretariat for Cluster Excellence nemzetközi auditoraitól) a Bronze Label minősítést is. A klaszterre jellemző az alulról felülre történő, a jövő célokat szolgáló építkezés: a piramis talapzatát a szereplők (mikro-, kis-, közép- és nagyvállalatok, önkormányzatok és közszolgálati intézmények, egyetemek és főiskolák, önkormányzatok és közszolgálati intézmények, valamint a non-profit társadalmi szervezetek) alkotják. A következő lépcsőfok a magas hozzáadott értéket előállító projekt-szinergiák kezdeményei (ötletelés, szinergikus forrongás), majd mindez az üzleti, műszaki-technikai és társadalmi innovációban (dokumentált projekt ötletekben) ölt testet. A piramis csúcsán olyan jövő célok foglalnak helyet, amelyek együttesen az energetikai, környezeti, építőipari és gazdaságfejlesztési innovációs pólus szerepét alakítják ki.

Az Achieving Cluster Excellence („Klaszter Kiválóság Elérése”) európai projekt keretében – a Silver fokozat átugrásával és Magyarországon elsőként! – a 2015 szeptemberi audit eredményeként az ArchEnerg Klaszter elnyerte az Európai Klaszter Kiválóság Gold Label fokozatát. Sikereik alapja többek között *Shiba* professzor tanításainak követése, az így világon elsőként kidolgozott Klaszteridentitás-kézikönyv összeállítása és a célorientált gyakorlat kialakítása.

Két példa az európai mércével nézve is kimagasló innovációt tartalmazó klaszter termékekre:

- Európa összes energia felhasználásának 50%-a épületek fűtésére és hűtésére megy el. A magyar mérnökök innovatív szabályozástechnikai megoldásokkal és a közel egy évtizedre terjedő működési tapasztalatok alapján kifejlesztették az ENERGOTEST 22, 90 és 110 KW-os hőszivattyús rendszereket, melyek közel fele költséggel állítják elő a fűtő és hűtő energiát, így a beruházások 3-5 év alatt megtérülnek. Különösen figyelemre méltó a megújuló és a hagyományos, valamint a hulladék-energia együttes felhasználásának lehetősége, illetve a gyakorlatban is működő koncepció az energetikailag és informatikailag összekapcsolt rendszer számítógépes optimum-szabályozása. Mindez az ArchEnerg Klaszteren belüli együttműködés és a nemzetközi kapcsolatok sikertörténeteként alakult ki.
- A veszélyes és a háztartási hulladék feldolgozása környezetvédő technológiával. A forradalmi PEGS és PEPS plazmatechnológia a veszélyes hulladékok kezelésének eljárása, amely teljesíti a szigorú amerikai környezetvédelmi előírások sztenderdjeit.

A hozzászólókat többek között olyan kérdések foglalkoztatták, mint például a klaszter menedzsment szerepe a hazai szervezési-vezetési kultúra fejlesztésében, az együttműködés és az érdek kapcsolata, az emberekkel és a szervezetekkel való kiemelt foglalkozás.

Várkonyi Gábor